

1

ኩሉ ብዛዕባ ገንዘብ፡ ገንዘብ፡ ገንዘብ . . . እዩ

ALL ABOUT THE MONEY

TIGRINYA
TRANSLATION

እዚ መረጋገጺ ወረቀት'ዚ፡ ብዛዕባ፡ ብመልክዕ መሰል ክትረኽብዎ እትኽእሉ ፊናንሲያዊ ደገፍን ከተመልክቱሉ እትኽእሉ ገንዘባዊ ሓገዝን ዝገልጽ እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ ወይ ምኽራ፡ ኣብ ምኽራ መውሃቢ መስመር 0800 023 2033 (ቀዳመ-ሰንበት 10:30 ቅ.ቐ ክሳብ 3 ድ.ቐ) ደውሉ ወይ ናብ advice@becomecharity.org.uk ኢ-መይልስደዱ።

ሓገዝ ካብ'ቲ ናታትኩም ውሽጣዊ/ከባብያዊ በዓል መዚ

ውሽጣዊ በዓል መዚኹም፡ ደቂ 18 ካብ ዝኹንኩምላ ግዜ ጀመሩ፡ እዚ ዝሰዕብ ፋይናንሲያዊ ደገፋት ክገብረልኩም ግዴታ ኣለዎ።

ናይ መሰናበቲ ህያብ/ሓገዝ (ንገዛ ዝኹን ኣበል/ገንዘብ) - እዚ መንበሪ ገዛኹም ንኸተማሓይሽዎ ዝዓለመዩ። ብመሰረት መንግስታዊ መምርሒ ድማ፡ ንገዛ ዝወሃበኩም ኣበል ብውሑዱ 2,000 ፓውንድ እዩ።

16-19 ትምህርታዊ ገንዘባዊ ሓገዝ/Bursary - ካብ 16 - 19 ዝዕድሚኡም? ኣብ ትምህርቲ? ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ዓመተ-ትምህርቲ፡ ካብ ኮለጅኩም 1,200 ፓውንድ ክትቀበሉ ኢኹም። ገንዘባዊ ሓገዝ ንላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ - ኣብ ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ? ሓዲ ግዜ



ጥራይ 2,000 ፓውንድ ክትክፈሉ መሰልኩምዩ። እዚ፡ ዝበዝሖ ግዜ ኣብ እዋን ትምህርትኩም እናተኸፋፈለ ወይ እናተመቐለ ዝወሃበኩም ገንዘብ'ዩ።

ኣብ ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ኣብ እዋን ዕረፍቲ እትነብሩሉ ቦታ ንኸትረኽቡ ዝወሃብ ሓገዝ - እትነብሩሉ እትኽእሉ ቦታ ክትረኽቡ ኣለኩም ወይ ክራይ ገዛ ኣብ ምኽፋል ዝሕገዘኩም ክትረኽቡ ይግባእ።

ኣብ ትምህርቲ፡ ዕድን ስልጠናን ንዝገበር ወጻኢታት ምሕጋዝ - ኩሎም

ውሽጣዊ/ከባብያዊ-ድን በዓል መዚታት፡ ብዛዕባ'ቲ ጥም ካብ ክንክን ዝሰናበቲ ሰባት ዝምልከት ፋይናንሲያዊ ፖሊሲ ክህልዎምን ብዛዕባ መሰናበቲ መዲ ብኩምን እንታይ ሓገዛት ከምዘድልዩኩም ዝምልከት መደባት ክሰርዑን ኣለዎም።

ጠቐምታት

ነፃናይ ጠቐምታት/ረብሓታት ከተመልክቲ ትኽእሉን ክንደይ ዝኣክል ብዘሒ/ረብሓታት ትቐበሉን፡ ሓያለይ ረቐቒታት እኖም ዝጸልውዎ። ጠቐምታት ዝቐምሩ ሰባት፡ እቲ ዝገባኣኩም መሰል ኣብ ምርካብ ዝሰርሑ እኖም። ኩሉ'ቲ ዝኸበደ ስራሕ ባዕላቶም'ኖም ዝገብርዎ። ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ turn2us.org.uk ን entitledto.co.uk ኣረጋግጹ።

እትኹኑ 73.10 ፓውንድ)** ክውሃበኩም እዩ። ካብ ክንክን እትሰናበቲ ዘለኹም ሰባት፡ ክሳብ ደቂ 21 ዓመት ትበጽሑ፡ ደገፍ ናይ ኣታዊ ክትክቀበሉ ኢኹም። እተቐርብዎ ጥርባን ቅድሚያ ደቂ 19 ዓመት ምዃን ንኩም ምስ ዝጅምርን ገና ኣብ ትምህርቲ ምስ እትህልዉን እውን ደገፍ ናይ ኣታዊ ክትረኽቡ ኢኹም።

ካብ ክንክን ትሰናበቲ ምህላውኩም ንማእከል ዕድ ክትሕብሩ ኣፃድልዩኩምን'ዩ። እንተደኣ ከምኡ ገደርኩም ግን፡ ተወሳኺ ሓገዝ ክቐርቡልኩም እዩም።

ኣብ 2017፡ ዓለም-ለኸዊ ክረዲት ንዘለኩም ፋይናንሲያዊ ድሕነት ኣብ ግምት ዘእተወ ንጽል ኣከፋፍላ ብምግባር፡ ንናይ ውልቂ ረብሓታት ክትክሉ እዩ።

ንበደኖም ንዝነበሩ መንእሰያት ዝምልከቲ ሰለስተ ቀንዲ ረብሓታት፡

- ኣበል ንደለይቲ ዕድ - ዕድሜኹም ካብ 18-24 ኩደኑ ምሉእ ግዜኹም ዘይትምሃሩ ምስ እትኹኑ'ሞ፡ ብንጥፊት ስራሕ ምስ እትደልዩ ወይ ኣብ ሰሙን ትሕቲ 16 ሰዓታት ክትሰርሑ ምስ እትደልዩ፡ ኣብ ሰሙን* 57.90 ፓውንድ ክትቀበሉ ኢኹም።
- ደገፍ ናይ ኣታዊ - ዕድሜኹም ካብ 16-19 ኩደኑ ምሉእ ግዜኹም እትምሃሩ ምስ እትኹኑ'ሞ፡ ወይ ወለዲ ወይ ድማ ምስ ወለዶም ዘይነብሩ፡ ወይ-ውን ስደተኛታት ምስ እትኹኑ፡ 57.90 ፓውንድ (ወለዲ ምስ

- ንመንበሪ ገዛ ዝኹን ገንዘባዊ ሓገዝ - ምስ ወለድኹም ምንባር ምስ እተቋርጹ፡ ትሕት ኣታዊ ምስ ዝህልወኩምን ዘለኩም ውህልል ገንዘብ ካብ 16,000 ፓውንድ ምስ ዝውሑድ፡ ኣብ ክራይ ገዛ ሓገዛት ክገበረልኩም እዩ። ናይ ኤውሮጳ ዜግነት ዘይብሎም፡ ሓተትቲ ዑቕባ ኩይኖም ዝከናኸኖም ዘይብሎምን ምሉእ ግዜኦም ተማሃሮን (ቁልዑ ክሳብ ዘይብልኩም) ድማ፡ ናይ ገዛ ክራይ ሓገዛት ክገበረልኩም እዩ። እቲ ዝወሃበኩም መጠን ሓገዝ ብመንጽር'ቲ እትነብርሉ ከባቢ ተራኣዩ ክፈላለይ ክኽእል፡ ካብ ክንክን እትሰናበቲ ዘለኹም'ሞ፡ ናይ ገዛ ሓገዝ ንኸትረኽቡ ብቐዓት ዝኹንኩም፡ ክሳብ ደቂ 22 ዓመት እትኹኑ፡ ናይ ሓገድ ምልክት መደቀሲት ገዛ ክራይ ክኸፈልልኩም መሰልኩም እዩ።

ረብሓታት ትቐበሉን ተወሳኺ ሓገዛት ትረኽቡን እንተደኣ ሃሊኹም፡ ባጃታዊ ልቓሕ ንምርካብ ከተመልክቲ ትኽእሉ ኢኹም። እዚ፡ ካብ ወለድ ናጻ ኩደኑ፡ ዳሕራይ ግን ካብ ጠቐምታትኩም ደገሙ ክኸፈሉኩም እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ፡ <https://www.gov.uk/budgeting-loans> ተመልከቲ።



BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**

ገንዘባዊ ሓገዛት

ገለ ውድባት ንመንእሰያትን ካብ ክንክን ንዘሰናበቱ ዘለዉ ሰባትን ሓገዛት ብምሃብ ብፋይናንስ ደድግፉ እዮም። ቅድሚ መመልከቲ ምስታውኩም፡ ዝርዝር መረዳኻታ ብዛዕባ ምሉእ ጠቐባልነት ኣብ ዝገልጽ መርበብ ሓበሬታ ብጥንቃቄ ኣንብቡ። ዝበዝሖ ግዜ፡ ዘውሃቡ ደገፋት ወይ ሓገዛት፡ ኩሎም ተኽእሎታት ምስ ፈተነኩም ጥራይ'ዮም ዝፍጽሙ።

ካብ ክንክን ናይ ዝሰናበቱ ውድብ/ፋውንደሽን ነቶም ካብ 18-29 ዝዕድሜኦም ተሰናበትቲ ክንክን፡ ንኽም መነባብሮ ዘገልግሉ ነገራት፡ ኣብ ህጹጽ እዋን ናይ መነባብሮ ዝገበር ወጻኢታት፡ ወጻኢታት ትምህርቲ፡ ሕክምናዊ ጽልዓታት፡ ስልጠናን ዕዮን ዝውዕል ክሳብ 400 ፓውንድ ዝበጽሖ ደገፍ ይህብ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.thecareleaversfoundation.org ተመልከቲ።

‘ካፕስቶን’ (Capstone) ማዕከን ደገፍ ናይቶም ካብ ክንክን ዝሰናበቱ ዘለዉ ነቶም ካብ 17-25 ዓመት ዝዕድሜኦም ተሰናበትቲ ክንክን፡ ንትምህርቶም ንመሳርሒታት (ንመጓዓዝያ ሓዊስካ)፡ ንትምህርቲ ምምራሕ መኪና/ፈተናታትን ከምኡ'ውን ንመነባብሮ ዘገልግሉ ነገራት ዝውዕል ካብ 300 ክሳብ 2000 ፓውንድ ዝበጽሖ ገንዘባዊ ሓገዝ ይዕድል። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.capstonecareleaverstrust.org ተመልከቲ።

ኣገልጋሊ ዩ. ክይ./Buttle UK ነቶም ካብ 16-20 ዝዕድሜኦም ንበይኖም ዝነበሩ መንእሰያት፡ ኣብ ትምህርቲ፡ ዕዮን ስልጠናን፡ ሓዳር ኣብ ምምስራሕ፡ ስምዒታዊን ኣካላዊን ጥዕናኦም ንምምሕያሽ ተባሂሎ ክሳብ ናይ 2000 ፓውንድ ደገፍ ይህብ። መመልከቲታት፡ ኣብ ክንዲ መንእሰያት ኩይኩ፡ ብሕገ ወይ ብናይ ወለንታዊያን ውድባት ክትገበር ኣለዎ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.buttletuk.org ተመልከቲ።

‘ማሕታ/ስፓርክ’ ፋውንደሽን ነቶም ካብ 25 ዓመት ዝዕድሜኦም ተሰናበትቲ ክንክን፡ ሓዳርም ንምምስራሕ፡ ትምህርቲ/ዕዮ፡ ክእለታትን ትድልዓታትን ንኽማዕብሉ ተባሂሎ ክሳብ 600 ፓውንድ ደገፍ ይህብ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ sparkfoundation.org.uk ተመልከቲ።

ናይ ላውረንስ ኣትወልስ ትካል ግብረ-ሰናይ ነቶም ካብ 16-20 ዝዕድሜኦም መንእሰያት፡ ብፍላይ ነቲ ንዝውሃብ ስልጠና፡ ኣብ ምግዛእ መሳርሒታት፡ ኣብ እዋን ትምህርቲ ንዝገበር ናይ መነባብሮ ወጻኢታት፡ ንትምህርቲን ምዝገባን ወይ ንፈተና ዝኽፈል ወጻኢታት ዝውዕል ካብ 100 ክሳብ 1,500 ፓውንድ ዝበጽሖ ገንዘባዊ ደገፋት ይህብ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.theskinnerscompany.org.uk/grants-and-trusts/lawrence-atwells-charity/ ተመልከቲ።



ናይ ልኩል/ፕሪንስ ማዕከን ሓገዝ ነቶም ካብ 17-25 ዝዕድሜኦም መንእሰያት ኩይኖም ኣብ ሰሙን ትሕቲ 16 ሰዓታት ዘሰርሒ ወይ ኣብ ትምህርቲ ትሕቲ 14 ሰዓታት ዘጥፍሉ - ስራሕ፡ ትምህርቲ ወይ ስልጠና ንኽረኽቡ ንምሕጋዘም፡ ደገፍ ይገብር። ናይ ግዛእ-ርእሶኹም ዋሪን/ቢዝነስ ክትጽውሩ ምእንቲ ክሕግዞኩም'ውን፡ ልቓሕ ደውሃብኩም'ዮ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.princes-trust.org.uk ተመልከቲ።

ተርኒ2ኣዝ/Turn2Us ሓገዝ እትረኽቡሉ ናይ መድለዩ ወይ መፈተሺ መሳርሒ ኣለዎ። ብዛዕባ ሓገዝ/ደገፍ ክተመልክቱሉ እትኽእሉ ሓበሬታ ንምርካብ ፖስትኮድኩም ኣእትዉ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.turn2us.org.uk ተመልከቲ።

ንዝረኽቡኩምምዎ ኣገልግሎታት ዕዳኹም ኣብ ምኽፋል ትቃለሱ። ኣለኹም? ገለ ካብተን ቀንዲ ውውሃብቲ ኣገልግሎታት፡ ዕዳ ዘሕዊ/ዘሰርዝ ገንዘብ ኣለወን። ኣየነይቲ ኩባንያ ኣብዚ ትነጥፍ ርኣዩን ብኸመይ መመልከቲ ተእትዉ ድማ ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ www.charisgrants.com/application-forms/ ተመልከቲ።

*ብኸብረትኩም ኣስተውዕሉ፡ እዚ ሓበሬታ'ዚ፡ ብመሰረት ስርዓተ-ሕገ ሃገራዊ እንግሊዝ፡ ከም መምርሒ ክገልግል ኣለዎ።



*ንምእራም ፋይናንሲያዊ ዓመት 2017/18 - ንምሉእ ንጹፋነት ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ <https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/what-youll-get> ተመልከቲ

** ንምእራም ፋይናንሲያዊ ዓመት 2017/18 - ንምሉእ ንጹፋነት ኣብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ <https://www.gov.uk/income-support/overview> ተመልከቲ

2

ጉጽለ ምስላጥ ጉዳይ ህጻናት

THE NAME GAME

TIGRINYA TRANSLATION

መንዴ - መን ኣብ ኣገልግሎታት ቁልዕ - ኣብ ትሕቲ ክንክን ሃልዉ ወይ ካብቲ ክንክን ዝተሰናበትኩም ኩነት ብዘሃገድስ፡ መምርሒ ናይቶም ብኣገልግሎታት ቁልዕ ዝመጽ ክትረኽብዎም እትኽእሉ ሰባትዮ። ናይ ስራሕ መዝነት ካብ ሓዲ ትካል ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት (ቤት-ምኽሪ) ናብ ካልእ ዝፈለጉኻ እንተኹነ፡ ሓዲ ዓይነት ዕዮ ግን ክሰርሑ እዮም።

እዚ፡ ብትካል Become (www.becomecharity.org.uk) ዝፈረደ ኩይኑ፡ ካብ ተኸታታሊ ናጻ ናይ መረጋገጺ ወረቀት ተወሲዱ ነቶም ናይ ክንክን ተመኰሮ ዘለዎም መንእሰያት ተባሂሉ ዝተዳለዉ እዮ። ንሓገዝን ንምኽሪን ወይ ሓበሬታ ብዛዕባ መሰላትኩም ንምርካብ፡ ብመገዲ ምኽሪ መውሃቢ መስመር 0800 023 2033 (ቀዳመ ሰንበት 10:30 ቀ.ቐ ክሳብ 3 ድ.ቐ) ደውሉ ወይ ናብ advice@becomecharity.org.uk ኢ-መይል ስደዱ።



ማሕበራዊ ሰራሕተኛ

ክህብኹም ዝኽእሉ ኣገልግሎታት፡ ኣብ ክንክን ዘተኩሩ እንተደኣ ኩይኖም? ብጽሕራዚ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ክህልዉኩምዮ። ብዛዕባ ዝውሃብኩም ክንክን ዝመጽ ውሳኔታት ክገብሩን ብዛዕባ ናይ ክንክን መደብኩም ክከታተሉን እዮም። ብስራሕ ምሳኻትኩም ርክብ ክገብሩን ብውሑዱ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ሽዱሽት ሰሙን ክበጽሑኹምን እዮም።

ብኸመይ ከምዝሓግዎኹም፡ ኣብ ናይ ክንክን መደብኩም፡ ድሌታትኩምን ስምዒታትኩምን ከይተረፈ ኣተኩሮም ክሰምዑኹም እዮም። ብዛዕባ ውሳኔታት ክገልጹልኩምን ድምጽኹም ብኸመይ ተሰማዕነት ከምዝህልዎ ክፍልጡኹምን እዮም። ኩሉ ግዜ ዝርዝር መወከሲ ሓበሬታ ናይ ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም ክትፈልጡ ይግባኣኩም።



ናይ ውልቁ ኣማኸርቲ (ፒ.ኤ.)

ክህብኹም ዝኽእሉ ኣገልግሎታት፡ ልዕሊ 16 ዝዕድሜኦም ወይ ካብ ክንክን ዝሰናበቱ? ናይ ውልቁ ኣማኸርቲ (ፒ.ኤ.) ክህልዉኩም እዮም። ኣብ ናይ ክንክን መደብኩም ሓላፍነት ክስከሙን ክሳብ ድቂ 21 ዓመት (ኣብ ትምህርቲ ወይ ስልጠና ምስ እትህልዉ ድማ ልዕሊ 16 ዓመት) ትበጽሑ፡ ናይ መሰናበቲኹም መደብ ገምገሞም ክውጽዱልኩም እዮም።

ብኸመይ ከምዝሓግዎኹም፡ ትምህርቲ፡ ስልጠናን ስራሕ/ዕዮን ኣብ ምርካብ ምእንቲ ክትገዙኹም፡ ምሳኻትኩም ብስራሕ ክራኽቡ እዮም። ከምኡውን፡ ብርእሲኹም ክትሓዱ ቀረባት ምኺንኩም ንምርግጽ፡ ብዛዕባ መንበሪ ገዛ፡ ገንዘብ፡ ጥዕናን ሓፈሻዊ ኩነታት ወይ ምቹት ዝምከት ምኽሪ ክህቡኹም እዮም።



ሓለፍቲ ጉጽለ

ክህቡኹም ዝኽእሉ ኣገልግሎታት፡ ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም ወይ ናይ ውልቁ ኣማኸሪኹም (ፒ.ኤ.) መን ምኺኑ ብዝምልከት ክውስኑልኩምን ምኽሪ ኣብ ምሃብ ኩነት ውሳኔታት ኣብ ምርግጽ ዝምስገን ስራሕ ደዓሙ ከምዘለዉ ክረጋግጹን እዮም።

ብኸመይ ከምዝሓግዎኹም፡ ብዛዕባ ኣገደስቲ ነገራት ክትዕ ወይ ዘተ ኣብ ዝካየዱሉ ግዜ፡ ኣኼባ ክሳተፉ እዮም። ሓዲ ሓዲ ግዜውን፡ ርእይቶኹም ንዓታቶም ምሕባር፡ ነገራት ብጽቡቕ ንኸስርሑ ኣብ ምርግጽ ይሓግዙ እዮም።



ዳይሬክተር ኣገልግሎታት ቁልዕ (ዲ.ሲ.ኤስ)

ክህቡኹም ዝኽእሉ ኣገልግሎታት፡ እዚ ኣቶም፡ ብዛዕባ ኣገልግሎታት ቁልዕ ሓላፍነት ዝወስዱዮም። ዲ.ሲ.ኤስ፡ ውሑሳት ምእንቲ ክትኩኑን ዝለዓለ ብቐዓት ዘለዎም ኣብያተ-ትምህርቲ ከምዘለዉኹም ንምርግጽን፡ ብዝተኸለለ መጠን እቲ ዝውሃብኩም ኣገልግሎት ዝበለጸ ምኺኑ ክረጋግጽ ይግብኡ።

ብኸመይ ከምዝሓግዎኹም፡ ንዲ.ሲ.ኤስ ፍጹም ዘይክተርእይዎ ትኽእሉ ኢኹም፡ እንተኹነ፡ ኣማኸርቲኹም እቲ ዝበለጸ ኣገልግሎት ይህቡኹም ከምዘለዉ ክከታተሉ ስራሖም እዮ።



BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE AND YOUNG CARE LEAVERS

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**



**በዓል-መዚ ናጻ ገምግም
(ኣይ.ኣር.ኦ.)**

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ኣብ ትሕቲ ክንክን እንተደኣ ሃሊኹም፡ ኣይ.ኣር.ኦ. ክህልዎኩም እዩ። ኣብ መደባት ክንክንኩም ኣመልኪቶም ንዝካየዱ ርክባት ክመርሖም ነቲ ዝተዋህበ ውሳኔታት ኣብ ተግባር ከምዝወዓለ ድማ ከረጋገጹን እዮም። ኣብቲ መደብ ክንክን ቂልዑ/ ኣዝማድ ምስ ዝህልዉኹም፡ ልክዕ ከምቲ ናትኩም፡ ንዓታቶም ውን ኣይ.ኣር.ኦ. ክህልዎም እዩ።

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ንዝተዋህበኩም ውሳኔታት ንረብሓኩም ምጂኦ ከረጋገጹ፡ ንዓኻትኩም ክሰምዑኹምን ርክባታትኩም ከምዝሰማዕ ክገብሩን እዮም። ብኸመይ ጥርዓን ከምእተቐርቡ ውን ክሕብሩኹምን ብዛዕባቲ እትረኽብዎ ዘለኹም ኣገልግሎታት ዝኹን ደኹን ዘይምስምማዕ ምስ ዝፍጠር ክፈትሖልኩም ክፍትኑን እዮም። ንመሰልኩም ውን ደው ክብሉ/ክጣበቁልኩም እዮም።



**ተሓላቂ/በዓል-ሞያ መሰላት
ቂልዑ**

እቲ ፍልልይ እንታይዮ? ኣብ ትሕቲ ክንክን እንተደኣ ሃሊኹ፡ ተሓላቂ ክህልወካ ሕጋዊ መሰል ኣለካ። ተሓለቑቲ ኩሉ ግዜ ንናጻ ውድባትዮም ዝሰርሑ። በዓል-መዚ መሰላት ቂልዑ ግን፡ ነቲ ናይ ምኽሪ ማዕዳን ኣገልግሎት እዮም ዝሰርሑ። ንተራኡም ብዝምልከት ግን ናይ ኩሎም ሓጺ እዩ።

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ድምጽኹም ከምዝሰማዕ ክገብሩ፡ ንዓኻትኩም ክሰምዑኹም፡ ጥርዓናት ኣብ ምቕራብ ክሕገዎኹም፡ ክትረኽቡዎ ዝገባኣኩም መሰላት ተረኽቡ ምህላውኩምን ንመሰላትኩም ተረጺእኩምዎ ከምዘለኹምን ንምርግጽ ክድግፉኹም፡ ከምኡ ድማ ኣብ ኣገደስቲ ኣኼባታት ክሕገዎኹም እዮም።



**ጉዳይ ተሳትፎ ዝከታተል ሞያዊ
ሰራሕተኛ**

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ኣብቲ ዝወሃብ ኣገልግሎታት ንዘሎ ናይ ናእሽቲ ሰባት ርክባቶ ተሰማሕብኩም ምእንቲ ክረክቡ፡ ምስ ቤት-ምኽሪ ሓልዮት ንቂልዑ ብምጂን ሓቢሮም ይሰርሑ።

ብኸመይ ክሕገዎኹም ይኸኣሉ? ዝበዝሖ ግዜ ናይ ምዝንጋዕ ወይ ጸወታ ንጥፊታት ይሰርዑ፡ ነቶም ኣብ ክንክን ዝርከቡ መንእሰያት ከም ስልጠናን ኣኼባታትን ዝኣመሰሉ ዕድላት ከምዝውሃብ ይገብሩ። ጸገማት ምስ ዝህልዉኩም፡ ነቲ ዝምልከቶ ሰብ ረጅብኩም ንኸተዘራረብዎ ይሕገዎኹም።



ናጻ በጻሒ (ኣይ.ቪ.)

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ኣይ.ቪ. ምስ ናይ ምኽሪ ማዕዳን ኣገልግሎት ዘይራኽቡ ብወለንታ ዝሰርሑ፡ ኣዕሩኽን ነቶም ክንክን ዘድልዮም ቂልዑ ዝሕገዎን (ከም ኣማኸርቲ ማለትዮ) እዮም። ኣብ ትሕቲ ክንክን እንተደኣ ሃሊኹም፡ ኣይ.ቪ. ክህልዎኩም ሕገ መሰል ይህበኩም ወይ የፍቅዷልኩም እዩ።



ብኸመይ ከምዝሕገዎኹም፡ ምሳኻትኩም ዝዘራረቡ፡ ምኽሪ ዝህቡኹም፡ ዝሕገዎኹምን ኣዕሩኽትኹምን ዝኹኑ ሰባት እዮም።



**ዳይሬክተር ናይቲ - ብመገዱ
ኣንተርኔት ናይ ዘስተምህር
ቤት ትምህርቲን መዝነት ዝተዋህበ
መምህርን**

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ንቤት ትምህርትኹም ወይ ኮለጅኩም ይቆጻጸሩ፡ ኣብ ትምህርትኹም ክዕንቀጹኹም ንዝኸኣሉ ጉዳያት ብዝግባእ እናተረጸኡ ከኣ፡ ንሰኻትኩምን ኩሎም ኣብ ትሕቲ ክንክን ዝርከቡ ቂልዑን ብጽቡቕ ከምእተቐጽሉ ያረጋገጹ። ከምኡ ውን ንውልቃዊ ትምህርታዊ መደብኩም (ፒ.ኢ.ፒ) ሓላፍነት ይወስድሉ። እዚ ከኣ ንዘለኩም ዓቕሚ ወይ ብቐዓት ንኽትፍጽሙ ይሕገዎኹም።

ብኸመይ ከምዝሕገዎኹም፡ ቤት ትምህርትኹም ወይ ኮለጅኩም ንኽሕገዎኹም እናደገፉ፡ ድልየታትኩም የማልኩ፡ ኣብ ኮፍ ኢልካ ናይ ምምሃር ዕላማ ተሳትፍኩም ምህላውኩም ያረጋገጹ፡ ኮርሳት ኣብ እትቐይሩሉ ብዘይ ጸገም መስርሖ ምስግጋር ከምዝተገበር ይገብሩ።



መዝነት ዝተዋህበ ነርስ

ክህቡኹም ዝኸኣሉ ኣገልግሎታት፡ ኣብ ትሕቲ ክንክን እንተደኣ ሃሊኹም፡ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ዓመት (ንትሕቲ 5 ዓመት ዝዕድሜኦም ኣብ ዓመት ክልተ ግዜ)፡ ብቲ መዝነት ዝተዋህበ ነርስ ተፍትሽ ጥዕና ክገበረልኩም እዩ። ንጥዕናኹም ዘድልዩ ነገራት ተረኽቡ ከምዘለኹም ንምርግጽ፡ ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም ሓቢሮም ክሰርሑ እዮም።

ብኸመይ ከምዝሕገዎኹም፡ ነቶም ኣብ ትሕቲ ክንክን ዝርከቡ ቂልዑ ዘጋጥምዎም ጉዳያት ይርድኡ፡ ነዚ ኣብ ግምት ኣእትዮም ከኣ ምኽሪን ሓገዝን ይህቡ።

ናብ ዓወት ዝወስድ መገዲ

PATHWAY TO SUCCESS

TIGRINYA TRANSLATION

እዚ ናይ መረገገጺ ወረቀት እዚ፡ ካብ ናይ ክንክን መሰናበቲ መደብኩም ኣቲ ዝበለጸ ጠቐሚ ንክትረኽቡ ክሓግዞኩም እዩ። እዚ፡ ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም ዝመልኦ ካልኣኣልቻዊ ቅጥዒ ኣይኩነን። ብርግጽ፡ ኣገዳሲ ሰነድ ኩይኑ፡ እንታይ ክትገብሩ ትደልዩ፡ እንታይ ሓገዛት ትጽብዩ ከምኡ ውን ትካል ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት (ቤት-ምኽሪ) ብኸመይ ይሓገዞኩም ንዝብሉ ሓቶታት ብዝምልከት ዝሰርዓልኩም እዩ።

እዚ፡ ብትካል Become (www.becomecharity.org.uk) ዝፈረገ ኩይኑ፡ ካብ ተኸታታሊ ናጻ ናይ መረገገጺ ወረቀት ተወሲዱ ነቶም ናይ ክንክን ተመኩሮ ዘለዎም መንእሰያት ተባሂሉ ዝተዳለወ እዩ። ንሓገዝን ንምኽሪን ወይ ሓበሬታ ብዛዕባ መሰላትኩም ንምርካብ፡ ኣብ ምኽሪ መውሃቢ መስመር 0800 023 2033 (ቀዳመ ሰንበት 10:30 ቀ.ቐ ክሳብ 3 ድ.ቐ) ደውሉ ወይ ናብ ነቐጣ መርበብ ሓበሬታ advice@becomecharity.org.uk ኢ-መይል ዝበሩ።



BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

መሰጋገሪ መደብ እንታይ'ዩ? ንምንታይ ከ ኣገዳሲ ኩይኑ?

ነፍሲ-ወከፍ ኣብ ትሕቲ ክንክን ወይ ምቁጽጽር ዝርከብ ቁለዓ፡ ዝበዝሖ ግዜ ካብ ከባቢ ደቂ 16 ዓመት ልደት ዝጅምር ካብ ትሕቲ ክንክን መሰናበቲ መደብ ክህልወኩም ኣለዎ። እዚ ብሓገጥ እዩ። ካብ ትሕቲ ክንክን መሰናበቲ መደብኩም፡ ብርእሲኹም ንምሓዳር ንክትለማመዱ፡ ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ብኸመይ ከምዝሓገዞኩም'ዩ ዝገልጽ። ብኸልኦ ኣዘራርባ፡ ኣብ መንጎኹም፡ ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ከምኡ ውን ካልኦት ኣብ ሂወትኩም ኣገደስቲ ዝኹኑ ሰባትን ዝእቶ ውዕል'ዩ።

ልዕሊ ኹሉ ድማ፡ እቲ መደብ ርእይቶኹም ኣብ ግምት ኬእቲ ስለዘለዎ፡ ድልየታትኩምን ስምዒታትኩምን ብጽሑፍ ንክትሰፍሩ ዕድል ይህበኩም።



ካብ ትሕቲ ክንክን እትሰናበቱሉ መደብኩም ኣብ እትዳልውሉ ክትዝክርዎ ዘለኩም፡

- ዝኹነ ዘሃሐጉሶኩም ነገር ምስ ዝህሉ፡ ግለጽዎ።
- ነገራት ከምቲ ትጽቢት ዝተገብረኩም ኣብ ዘይኩኑሉ ግዜ፡ ሓገዛት ምእንቲ ክግበር፡ ኩሉ ግዜ 'መደብ ቢ' ክህሉ ኣለዎ።
- ናይ ነፍሲ-ወከፍ ርእይቶ ንጽር መታን ክኸውን፡ ምስ ኤስ.ዱብልዩ/ፒ.ኤ. ዘለኩም ዘይምርድዳኡ፡ ብጥንቓቕ ክገለጽ ኣለዎ።
- ብዛዕባ መደብኩም ማለት፡ ብዛዕባ ስፎራቤትኩም፡ መግዚት፡ መማህራን፡ ኣገልግሎታት ጥዕና፡ ኣይ.ኣር.ኢን ተሓላቂ (ብዘይ ኣፍልጦኹም ግና ኣይኩነን) ካልኦት ሰባት ክሓተቱ እዮም።
- ናይ መዳኣታ ዓመት ካብ ትሕቲ ክንክን ናይ መሰናበቲ መደብኩም፡ ብውልቅኹም ኣብ እትነብሩሉ ክትረኽቡዎ ብዛዕባ ዘለኩም ሓገዝ ዘተኩረ ክኸውን ኣለዎ። ሓጺ ጽፉፍ ወይ ጽቡቕ ናይ መሰናበቲ መደብ፡ ክሓገዞኩም ዘለዎ መን'ዩ፡ እንታይ ክትገብሩ ከምእትኽእሉ፡ ብኸመይ ርክባት ክትገብሩ ትኽእሉ ንዝብሉ ሓሳባት ዝሓብር ክኸውን ኣለዎ።

ገምጋማት

መሰናበቲ መደብኩም፡ ብውሑዱ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ሽዱሽተ ወርሒ ክገምገም ኣለዎ። ኣብ ዝኹነ ግዜ ክገምገመልኩም ክትሓቱ ግን ትኽእሉ ኢኹም። ኣብ ሂወትኩም ሓጺ ዓቢ ለውጢ ምስ ዝህሉ፡ ገምጋም ክግበር ኣለዎ። ምኽንያቱ፡ መደባትኩም ነቲ ንህሉው ኩነታትኩም ዘንጸባርቑ ክኸውን ስለዝገባኡ።

ናይ መሰናበቲ መደባትኩም ኣብ ዝገምገመሉ ግዜ፡ ንስኽትኩምን ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም/ፒ.ኤ. ክታምኩም ከተንብሩሉ ኣለኩም። ቅዳሕ ክውሃበኩም ውን ኣለዎ። ነቲ ዝውሃበኩም ቅዳሕ ኣብ ውሑስ ቦታ ዓቕብዎ፡ ኩሉ ነገራት ብኸምቲ ዝወጸ መደብ ይኸይድ ከምዘሎ ንምርግጽ ድማ ብስራዕ ተኸታተልዎን ተቐጻጽርዎን።

ክትርስዎም ዘይብልኩም፡

- ብዛዕባ ሂወትኩም ምጁኑ፡
- ኣብ ምትግባሩ ወይ ኣብ ምዝዛመ፡ ክትዋስኩ ግዴታዊ ምጁኑ፡
- ኣቀራርባኹም ቤት-ምኽሪብኸመይ ከምዝሓገዞኩም ዝገልጽ ክኸውን ኣለዎ፡
- ኩሉ ግዜ ቅዳሕ ክህልወኩም ኣለዎ

3

**Care
ADVICE LINE**
FREEPHONE
**0800 023
2033**

ካብ ትሕቲ ክንክን ናይ መሰናበቲ መደብ ኩም እንታይ ከጠቓልል ይግባእ?

ጥዕና – ናይ ጥዕና ጸገማት ምስ ዝህልዎኩም፡ ነዚ ንምቁጽጻር ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ብኸመይ ክሕግዎኩም ከምዘለዎ ናይ ካብ ትሕቲ ክንክን ናይ መሰናበቲ መደብኩም ክገልጽ ኣለዎ። እዚ ነቶም ጸገማት ንምግለጽ ማለት ኣይኮነን፤ እንታይ ደኣ፡ ጥዑይ ኣገባብ መነባብሮ ንኸትመርሑ (ንኣብነት፡ ኣባልነት ጂምናዝዩም ኣብ ምሓዝ) ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ብኸመይ ክሕግዎኩም ይኸክል ክሕብር ኣለዎ።

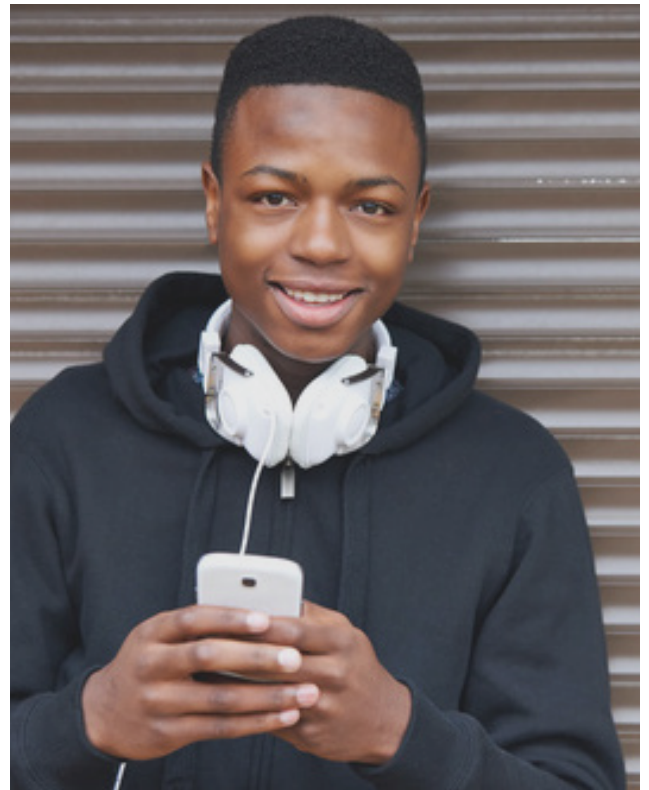
ትምህርቲ፡ ስልጠናን ዕዮን – ሓንጺጽኩምዎ ዘለኹም መደብ፡ ንኸትዕወቱሉን ሞያዊ ዕላማኹም ንኸትጭብጡን ዘድልዩኩም ዘበለ ኩሉ ነገራት ብግብዝ ዘስፈረ ክኸውን ኣለዎ። እዚ ከኣ፡ ነቲ ክትበጽሑዎ እትሕልኩዎ ዘለኹም ንጹር ዕላማን ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ብኸመይ ብገንዘብ ከይተረፈ (ንመጽናዕትኹም እትድልዩኩም ላፕቶፕ ዝባይነታ ኮምፒውተር...? ኣብዚ ኣስፍርዎ) ሓገዝ ይገብረልኩም፤ ነዚ ዘጠቓልለ ክኸውን ኣለዎ።

ከመይ ይስምዓኩም – ብዛዕባ ገዛእ ርእሰኩም ከመይ ይስምዓኩም? ምስ ካልኦት ሰባት ብምንጽጻር ንገዛእ ርእሰኩም ከመይ ተረኽብዎ? ክሕግዎ ዝኸከለ ነገራት ኣለዉዶ? ማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም/ፒ.ኤ. ምእንቲ ክከታተለኩም፡ ነዚ ክፈልጦ ጽቡቕ'ዩ።

ስድራቤትን ማሕበራዊ ዝምዳናን (ኔትዎርክ) – ምስ ስድራቤትኩም ጽቡቕ ዝምድናዶ ኣለኩም? ሓገዝ ደሊኹም እትኸድዎም ሰባት ረኺብኩም ዶ ኣለኹም? እተውጽእዎ መደብ፡ ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት፡ ብኸመይ ጽቡቕ ማሕበራዊን ስድራቤታዊን ዝምድናታት ንኸህልዎኩም ከምዝሕግዎኩም ክገልጽ ኣለዎ። ምስ ስድራቤትኩም ንኸትራኽቡ ተሰሪዑ ዘሎ ግዜ ባህ ምስ ዘይብለኩም፡ ተዛረቡ ወይ ሓብሩ።

መንነት – እዚ፡ ንስኽትኩም እንታይ ምጂ ንኩም ዝገልጽ እዩ። ብዛዕባ ሕሉፍኩም፡ ብዛዕባ መለለዩ ቋንቋኹም፡ ሃይማኖትኩም፡ ብሄርኩምን ጾታዊ ዝምባለኹም ብዝምልከት ሓገዝ ምስ እትደልዩ፡ ከምኡ ድማ እቲ ቅድዕ ሰነድ ወረቐት መንነት ሒዝኩም ከምዘለኹምን ነቲ ናታትኩም ፋይላት ብኸመይ ተጥቀሙሉን ኣብ ምርግጽ ዝኹን ሕቶ ምስ ዝህልዎኩም ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎትኩም ክሕግዎኩም እዩ።

ዘለኩም ግብራዊ ክእለታት – እዚ፡ ኣብ እኹል ዕድሜ ዝበጽሖ ሰብ ከም ምጂ ንኩም መጠን፡ ኣብ ሂወት ማዕረ ክንደይ ቅሩባት ምህላውኩም ዝፍትሽ እዩ። ብውልቅኹል ንምንባር ድሉዎት ምእንቲ ክትኩኑ፡ እንታይ ክትምሃሩ ኣለኩም? ነዚ ክትገብሩ ኽ ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎት ብኸመይ ክሕግዎኩም ይኸክል?



ገንዘብ – እዚ ኣዝዩ ኣገዳሲ'ዩ፤ ካብ ናታትኩም ውሽጣዊ/ከባብያዊ በዓል መዚ፡ **ገንዘባዊ ሓገዝ** ክትረኽቡ ምጂ ንኩም ኣብቲ ቃለ-መግለጺ ብንጹር ሰፊሩ ዘሎ ጉዳይ'ዩ። ኣብዚ ቃለ-መግለጺ'ዚ፡ ንዘለኩም መሰልን ክልእ ገንዘባዊ ሓገዝ ንኸትረኽቡ ዘኸከለኩም ነገራትን ብዝምልከት፡ ነቲ ዝውሃበኩም ገንዘባዊ ሓገዝ መዓስን ብኸመይን ተረኽብዎ፡ ብዝገባእ ተዘርዚሩ ይርከብ። ብተወሳኺ፡ ንዘድልዩኩም ባጃት፡ ዝህልዎኩም ውህላንን ንዘለኩም ጠቕምታትን ዘጠቓልለ ክኸውን ድማ ኣለዎ።

ኣባይ ከም እትነብሩ – ናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎትኩም፡ ንመንበሪኹም (ህልውወይ ናይ መጻኢ መደብ) ብዝምልከት ኣኹል መጽናዕቲ ክገብር'ዩ። ከምኡ ድማ እትቐመጡሉ ቦታ፡ ድሕነቲ፡ ዘለዎ ዕዳን ክራይ ገዛን ከይተረፈ፡ እንታይ ከምዝመስል ብዝገባእ ከጽንዖ እዩ። ኣብ መጻኢ ብዛዕባ ገዛ ክህልዎኩም ዘሎ ተኸከሎ ብዝምልከት ማለት፡ መደባት ብዛዕባ ብውልቅኹም ናብ እትቐመጡሉ መንበሪ ምግባዝን እዚ ንክኸውን ከ እንታይ ክግበር ከምዘለዎን ንዝብሉ ሕቶታት ኣመልኪቱ'ውን መግለጺ ክውሃበኩም እዩ። ኣብ'ቲ እትቐመጡዎ ዘለኹም ቦታ ሕጽንነት ኣይኮነኩምን? ንናይ ምኽሪን ማዕዳን ኣገልግሎትኩም ሓብሩዎም።

* ኣብ ሕገ ዴሞክራሲ 1989 ን ሕገ ምስንባት ክንክን 2000 ን ሰፊሩ ኣሎ

4

ናብ ዝለዓለ ደረጃ ክትበ ጽሑ ንምሕጋዝኩም

HELPING YOU
REACH HIGHER
TIGRINYA
TRANSLATION

ናብ ኮለጅ ድዮስ ዩኒ
ቨርሲቲ ምስታው
ከቢድ ጸዕሪ ዝሓትት
ዓቢ ስጉምቲ ናይ
ህይወት እዩ። ደኹን
እምበር፡ ተመኩሮ
ናይ ኣገልግሎት
ክንክን ትሓቲ-ዕድመ
ዘለዎም ሰባት ምስ
እትኹኑ፡ ንዓኹም
ክኸውን ዝኸኸል
ደገፍ ኣሎ። እዚ ንመ
ሰላትኩም ዝምልከት
መምርሒ እዩ።
እዚ ሰነድ እዚ ብተኸታ
ታሊ ካብ ዝተሓትሙ ናጻ
ሰነዳት ተጨባጢ ሓበሬታ
ዝተዳለወ ኩይኑ፡ ተመኩሮ
ናይ ኣገልግሎት ክንክን
ትሓቲ-ዕድመ ንዘለዎም
ነኣሽቲ መንእሰያት ዘገልግ
ልን ትካል 'ቢካም' እተሓ
ትመ እዩ።



ካብ ናትኩም ቈንስል ኪርከብ ዝከኣል ደገፍ

ውጥን መርሓ-ጉዲና - ነፍሲ ወከፍ ተኣላዩ ህጻን
ወይ ትሓቲ-ዕድመ መንእሰይ ንዕኡ ዝምልከት ውጥን
መርሓ-ጉዲና ኪዳለዉ ይግባእ። እዚ ድማ ከም ንቡር
እቲ ዝምልከቶ ህጻን መበል 16 ዓመት ልደቲ ምስኣብዓለ
መስርሕ ዝጅምር ይኸውን። እዚ ድማ ከም ሓሳብ ናይ
ሓዲ ኣብ ሞንጎኹምን ኣብ ሞንጎ እቲ ዝምልከቶ ቈልስ
ልን ዘገልግል ውዕል ኩይኑ፡ ርእሰኹም ክኢልኩም ንኺ
ትነብሩ ብኸመይ ከምእትሓገዙ ዘነጽር እዩ። ዲግሪ ክት
ውንኑ፡ ናይ ዲግሪ ክኢላዊ ልምምድ ከተካይዱ፡ ጽኑት
ራት ክትኩኑ ወይ ናይ ኩዕሶ ሰቢዔት ዳያኑ ንምጂን ክት
በቐዑ ምስእትደልዩ፡ እቲ ድልየትኩም ኣብ'ቲ ናትኩም
ውጥን መርሓ-ጉዲና ከምዘሰፍር ክትገብሩ የድሊ።
ከመይ ገርኩም ነቲ ንዓኹም ዝምልከት ውጥን መርሓ-
ጉዲና ብዝተኸኸለ ከምእትምዘምዘም ንኺትፈልጡ፡
ንሰነድ ተጨባጢ ሓበሬታ ቊ.3 ናይ ኬሃር ኣድቫይስ
ላይን ተወከሱ።



ከምኡ'ውን 'ፕሮፕል' ንዝተባህለ - ብዛዕባ እቶም
ኣለዉ ዝበሃሉ ንተመኩሮ ናይ ኣገልግሎት ክንክን
ትሓቲ-ዕድመ ዘለዎምም ኣብ ናይ ዓዲ-እንግሊዝ
ኮለጃት ወይ ዩኒቨርሲቲታት ከመልክቱ ዝደልዩ
ተማሃሮ ዝኹኑ ደገፋት ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ
ንምድላይ ዝሓገዝ ነጭግ መርበብ ሓበሬታ
ተወከሱ። በዚ ዚሰብስቡ መስመር ብምእታው
ፈትሹ፡ propel.org.uk

ውልቃዊ ኣማኻሪ - ኣብ ትምህርቲ ሃልዉ ኣይተሃልዉ
ብዘሃገድኩ፡ መበል 25 ዓመተ-ልደትኩም ክሳብ እተብ
ዕሉ፡ ካብ ናትኩም ውልቃዊ ኣማኻሪ (ፒ.ኤ.) ደገፍ ክት
ረኽቡ መሰል ኣለኩም።² ሓንሳብ ናብ ኮለጅ ድዮስ ዩኒ
ቨርሲቲ ምስኣትኹም፡ ናብ ናትኩም ፒ.ኤ. ብምድዋል፡
ነቲ ኣብ ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ እተሓልፍዎ
እዋን ደኹን ብድሕሪኩ ንዘሎ ምዕራፍ ህይወትኩም

ብዝምልከት ደገፍ ንኺገብረልኩም ክትሓትዎ ትኸኢኡ
ኢኹም።

ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ (ኤፍ.ኤ.) ገዘባዊ
ሓገዝ - ኣብ ዩኒቨርሲቲ ትመሃሩ ምስኣትህልዉ፡ ብብዛዕባ
ብያዊ ምምሕዳርኩም ዝሸፈን ናይ £2,000 ገንዘባዊ
ሓገዝ ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ክትቀበሉ መሰል
ኣለኩም። እዚ ድማ ኣብ መለክሉ ዓመተ-ትምህርቲ ተመቓ
ቂሉ ብብኸፋላት ዝፍጸም እዩ።

ነፍሲ ወከፍ ከባብያዊ ቤት-ጽሕፈት መንግ
ስቲ፡ ነቶም ኣብ ትሓቲ መግዚትነታዊ ኣተኣላ
ልያ ጸኒሖም ዝፋነዉ መንእሰያት ክኸውን ንዝ
ኸኸል ናጻ ኣገልግሎትን መሰል ተጠቃምነትን ገን
ዘባዊ ሓገዝን ብዝምልከት፡ ሓበሬታ ከሕትም
ይግባእ - ቅዱስ ናይ ክልቲኣቶም ሰነዳት ንኺወሃ
ቡኩም ብምሕታት፡ ብዛዕባ እቶም ዘለዉኹም
መሰላት ፍልጡ።³

መዓልታት ዕረፍቲ - ኣብ'ቶም ካብ ናይ ግዜ ትምህ
ርትኹም ወጻኢ ዝኹኑ መዓልታት ክትነብሩ ምእንቲ
ክትከኢኡ፡ ከባብያዊ ምምሕዳርኩም ገንዘብ ክህበኩም
ይግባእ፤ ኣብ መደቀሲ ናይ ዩኒቨርሲቲ ንምእኡ ዓመት
ክትቀመጡ ዘይትኸኢኡ ምስኣትኹኑ ድማ እንተላይ
ንናይ ግዜ ዕረፍትኹም ዝኸውን እትዕቁቡሉ ቦታ። ከባ
ብያዊ ምምሕዳርኩም ክንደይ ዝኣክል ገንዘብ ክሕግ
ዘኩም ከምዝኸኸል ንምፍላጥ ነቲ ናትኩም ፒ.ኤ. ኣዘ
ራርብዎ።



BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

**ደገፍን ምክርን
ድዌስ ንመሰላትኩም
ብዝምልከት ሓበሬታ
ንምርካብ፡ ናብ
ኬየር ኣድቫይስ ላይን
ደውሉ፡ 020 7017
8901 (ብዘይካ
ቀዳሙ-ሰንበት፡
ካብ 10:30 ቀ.ቀ.
ክሳብ 3 ድ.ቀ.) ወይ
ብኢመይል፡ [advice@
becomecharity.org.uk](mailto:advice@becomecharity.org.uk)
መልእኽቲ ስደዱ።**

**Care
ADVICE LINE
FREEPHONE
0800 023
2033**



ትካል 'ቢካም' ነቲ ብወገን
ውድብ UPP ኣብ መዳይ
ምሕታዎ ናይዚ ሰነድ
ተጨባጢ ሓበሬታ ዝተ
ገብረ ዘይተጠበቀ ደገፍ
ብዝምልከት ልባዊ
ምስጋና ክፍርብ ይፈቱ።

1. ኣብ ሕገ ህጻናት 1989 ከምኡውን ሕገ
ተሳናቦትቲ ምጉዚትነታዊ ኣተሓላልያ 2000
ተጠቒሱ ይርከብ
2. ሕገ ህጻናትን ማሕበራዊ ዕድገት 2017፡
s3፡ ኣብ ዓመተ-2018 ድማ ድሒሩ ኣብ
ትግብረ ከውዕል እዩ።
3. ሕገ ህጻናትን ማሕበራዊ ዕድገት 2017፡
s2፡ ኣብ ዓመተ-2018 ድማ ድሒሩ ኣብ
ትግብረ ከውዕል እዩ።
4. ንዘለዓለ መጠን ልቓሕ ክፍሊት ትምህርት
ናይ ዓመተ-ትምህርቲ 2018/2019 ኣብ
ዓዲ እንግሊዝ ብዝምልከት፡ ካብ [https://
www.gov.uk/student-finance/new-full-
time-students](https://www.gov.uk/student-finance/new-full-time-students)
5. ንዘለዓለ መጠን ልቓሕ መሰረታዊ ወጻኢ
ኢታት መነባብሮ ናይ ዓመተ-ትምህርቲ
2018/2019 ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ብዝምልከት፡
ካብ [https://www.gov.uk/student-fi-
nance/new-fulltime-students](https://www.gov.uk/student-finance/new-fulltime-students)

ደገፍ ካብ ዩኒቨርሲቲታት፡ ኮለጃትን ካልኦት ምንጮታትን

ወጻኢታት መነባብሮኹምን ትምህርትኹምን
ንምሸፋን፡ እቲ ብከባብያዊ ምምሕዳርኩም ዝወሃብ
ናይ ኤፍ.ኢ. ገንዘባዊ ሓገዝ ላዕለዋይ ትምህርቲ
ጥራይ ዘይኮነ፡ ዝተፈላለዩ ካልኦት ናይ ትምህርቲ
ይኹኑ ናይ ካልኦት ገንዘባዊ ሓገዝ ወይ ልቓሕት
ንኸወሃቡኩም ከተመልከቲ ትኽእሉ ኢኹም። ን
'ፕሮፕርት' ተጠቒምኩም፡ ነፍሲወከፍ ዩኒቨርሲቲ ወይ
ኮለጃ፡ ከመይ ዝኣመሰለ ዕድል ከምዝህብ ክትፈልጡ፡
ከምኡውን ኣብ 'ዘም ዕድላት መሰል ተጠቓምነት
ከምዘለኩምን ከምዘይብልኩምን ክትፈልጡ-ሎም
እትኣኽሉ መወከሲ ኣድራሻታት ክትረኽቡ ትኽእሉ
ኢኹም።

ንተማሃሮ ዝወሃብ ልቓሕ – ትካል ስቱዴንት
ፋይናንስ ኢንግላንድ ናይ ትምህርቲ ክፍሊትኩም
ኣብ ምድቓዎን ዝውዕል ልቓሕ (ክሳብ £9,250
ንዓመት ዝበጽሖ)፡ ከምኡውን መሰረታዊ
ወጻኢታት ናይ መነባብሮኹም ዝሸፍን ልቓሕ (ክሳብ
£8,700 ንዓመት፡ ወይ ድማ £11,354 ኣብ ለንደን
ምስክትህልዉ)፡ ክህበኩም እዮ። ናይ ገዛኡ-ክስኹም
ገለ መጠን ኣታዊ ክትረኽቡ ክሳብ ዘይጀመርኩም፡
ንዘለኩም ልቓሕ ክትከፍልዎ ክትጅምሩ ኣይግባእን።
ካብ መጉዚትነታዊ ክንክን ከም እትፋነዉ ዘለኹም
መንእሰያት መጠን፡ ኣታዊ ክሳብ ዘይሃለዉኩም፡
ክልቲኦቶም እቶም ንናይ ትምህርቲ ክፍሊትን
ንመነባብሮን ዝምልከቲ ልቓሕት ዝምልከቲኹም
ክትኩኑ እውን ዝከኣል እዮ። እቲ ናይ ኤፍ.ኢ.
ገንዘባዊ ሓገዝ ከም ኣታዊ ኣይሕሰብን እዩ።

ካብ መጉዚትነታዊ ክንክን ንዝፋነዉ መንእሰያት
ዝወሃብ ገንዘባዊ ሓገዝ ላዕለዋይ ትምህርቲ
– ብዙሓት ዩኒቨርሲቲታት ብፍላይ ነቶም ካብ
መጉዚትነታዊ ክንክን ዝፋነዉ መንእሰያት ዝኸውን
ገንዘባዊ ሓገዝ ላዕለዋይ ትምህርቲ ይህባ እዮን።
ን 'ፕሮፕርት' ተጠቒምኩም፡ ኣየናት ዩኒቨርሲቲታት
ከምዚ ዝኣመሰለ ሓገዝ ከምዝህባ ክትፈልጡ
ትኽእሉ ኢኹም። መጠን ናይዚ ሓገዝ ገንዘባዊ
ሓገዝ እዚ ኣቶም ካብ £1,000 ክሳብ £3,000
ንዓመት ዝፈላለ ኩይት፡ ናብ ዝቐጽል ዓመት ናይ
ትምህርትኩም ክሳብ እትሰግሩ ናይዚ ሓገዝ፡
ወጻኢታት ናይ ዘድልዩኹም መሰረታዊ ጠለባት ኣብ ምሸፋን



ምስክትጽገሙ እውን፡ ገለ ዩኒቨርሲቲታት ገንዘባዊ
ሓገዝ ከቢድ መነባብሮ ይህባ እዮን። ወጻኢታት
ናይ ትምህርታዊ መገሻታትን ናውትን ዝሸፍኑ
ገንዘባዊ ሓገዝት እውን ኣለዉ። ገለ ኣቶም ሓገዝ
ሸፊነታት ክኹኑ እንከለዉ፡ ዝተረፉ ድማ ብመልክዕ
ባዕልኻትኩም እትመልስዎም ልቓሕት ዝወሃቡ
እዮም።

ግብረ-ሰናዖዊ ገንዘባዊ ሓገዝ – ትካል ዩናይትድ
ፋውንዴሽን (www.unitefoundation.co.uk) ምስ ገለ
ዩኒቨርሲቲታት ብምትሓብባር ናይ ማህደረ-ትምህርቲ
ዕድል ይህብ፤ ማለት እንተላይ ካብ መጉዚትነታዊ
ኣተሓሳዝ ዝተፋነዉ መንእሰያት ንዝርከብዎም
ስድራ-ቤት ዘይብሎም ሰባት፡ መንበሪ ቦታ ብምሃብ።
ገለ ትካላት ግብረ-ሰናዖዊ፡ ካብ መጉዚትነታዊ ኣተሓሳዝ
ንዝተፋነዉ መንእሰያት፡ በዘም ቀጺሎም ዝጥቀሱን
ካልኦት ኣስማትን ዝፍለጡ ገንዘባዊ ሓገዝት ይህባ።
ሪስ ፋውንዴሽን (www.reesfoundation.org)፡
ባትል ዩ.ክይ. (www.buttleuk.org) ከምኡውን
'ስፓርክ ፋውንዴሽን' ([www.sparkfoundation.org.
uk](http://www.sparkfoundation.org.uk))፡ ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ኣብ ናይ ቢካም
ኬየር ኣድቫይስ ላይን ሰነድ ተጨባጢ ሓበሬታ ቊ.1
ተወከሱ።

ደገፍ ንዕቐባት ስደተኛታት፡ ሓተትቲ ዕቑባ፡ ከምኡውን ኣብ ዓዲ-እንግሊዝ ናይ ምጽናሕ መሰል ንዘለዎም ሰባት

ከም ዕቐባት ስደተኛታት ተቐባልነት እንተረኹብኩም፡
ኩለቶም እቶም ንተማሃሮ ዓዲ-እንግሊዝ
ዝምልከትዎም ገንዘባዊ ልቓሕት፡ ንዓኹም
እውን ይምልከቲኹም እዮም። ነቶም ኣብ ናትኩም
ዩኒቨርሲቲ ዝወሃቡ ገንዘባዊ ሓገዝት ትምህርትን
ልቓሕትን ብዝምልከት እውን ሓቶ ተቐርቡ ትኽእሉ
ኢኹም። ሓተትቲ ዕቑባ ካብ ትካል 'ስቱዴንት
ፋይናንስ ኢንግላንድ' ልቓሕ ክወስዱ መሰል
ዓብሎምን። ይኹን እምበር፡ ንዕሶም ዝኹኑ ናይ
ትምህርትን ካልኣን ገንዘባዊ ሓገዝት ኣለዉ። ኣርቲክል
26 (article26.hkf.org.uk/) ሓተትቲ ዕቑባ
ንዝኹኑ ተማሃሮ ገንዘባዊ ሓገዝ ናይ ትምህርቲ
ይህቡ – ኣብዚ መዳይ እዚ ተሳታፊነት ብዘዕባ
ዘለዉን ዩኒቨርሲቲታት ንክትፈልጡ፡ ንቑጣ መርበብ

**ኣብ ህይወትኩም ዓበይቲ ነገራት ንክትገብሩ
ዝሓግዙኩም ማእለያ ዘይብሎም ደገፋት
እዮም ዘለዉ። ንሸቶኹም ኣብ ማዕልብ ከተ
ብጽሑዎ ትኽእሉ ኢኹም!**

ሓበሬታ ናይዚ ትካል እዚ ፈትኹ። ኣብ ዓዲ እንግሊዝ
ናይ ምጽናሕ መሰል ምስዝህልዉኩም፡ ካብ ትካል
'ስቱዴንት ፋይናንስ ኢንግላንድ' ሓገዝ ናይ ምርካብ
መሰል ክህልዉኩም ትኽእሉ ኣሎ። ነዚ ዝምልከት
ምኽሪ ንምርካብ፡ ን 'ጃስት ፎር ኪድስ ሎው' ተወከሱ።
(www.justforkidslaw.org).

5

ኣብ ኢትዮጵያ ኢዋን ከትጽ ንሓሉ ዝግባእ ቦታ

HAVING A PLACE TO LIVE TIGRINYA TRANSLATION

ኣብ ትሕቲ መስርሕ ክንክን/ተኣላዩነት ኣብ ኢትጽንሓሉ ኢዋን ኣብ ከመይ ዝኣ መሰለ ቦታ ከምኡት ጽንሕን ብዛዕባ ካብ ክንክን ምስተፋነኻ ዝህልዉኻ ኣማራጺታት ናይ መንበሪ ዝሃን ዘፍልጥ መምርሒ ጽሑፍ፡፡

እዚ ጽሑፍ እዚ ካብ ዝተፈላለዩ ናይ ክንክን ተመኩሮ ዘለዎምም ንመ ንእሳያት እተዳለዉ ተኻ ታተልትን ናጻን ሰነዳት ጭቡጥ ሓበሬታ እተዳለዉ ክኸውን እንክሎ፡ 'ቢ ካም' ብዝተባህለ ንተኣላይቲ ህጻናትን ካብ መስርሕ ክንክን ንዝፋነዉ ትሕቲ ዕድመ መንእሰያትን ዘገልገል ግብረ-ሰናይዊ ትካል እተዳለዉ እዩ፡፡



ኣብ ትሕቲ መስርሕ ክንክን ኣብ ኢትጽንሓሉ ኢዋን ክትነብረሉ እትኻ እል ቦታ

🔑 **ቤት መዕበያ፡** እዚ ምስ ሓገሪት እትኣልዩካ ስድራ-ቤት እናተቐመጥካ ክትኣለ እንከለኻ ማለት እዩ፡፡ ምሳኻ ኣብ ትሕቲ እዚ ስድራ-ቤት ዝኣለዩ ካልኦት ህጻናት ክህልዉ ዝከኣል እዩ፡፡ ናይ መዕበያ ኣለይቲ ንሳቶም ዝወለድዎም ደቂ እውን ክህልውዎም ዝከኣል እዩ፡፡ ንሓጺር ግዜ ድዩስ ንነዊሕ ኢዋን ኣብ ቤት መዕበያ ክትጽንሕ ዝከኣል እዩ - ንኸንደይ ዝኣከል ኢዋን ንኸትጽንሕ ተወጢኑ ከምዘሎ ናትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ፖሊስ ክትብረካ እዩ፡፡ ናይ መዕበያ ኣለይት ኣብ ትሕቲ ከባብያዊ ምምሕዳር ወይ ኣብ ትሕቲ 'ብሕታዊ ትካል መዕበያ' ዝተባህለ ትካል ተቈጺሮም ዝሰርሑ ክኹኑ ይኸኣሉ፡፡ እዚ ትካል መዕበያ እዚ ነቶም ከም መዕበያ ዝቈጽሮም ሰባት ከም ኣለይቲ ብቈዓት ንክኹኑ ስልጠናን ምኽርን ይህበሎም፡፡

🔑 **ቤት ህጻናት፡** እዚ፡ ካልኦት ሓያለይ ህጻናት እውን ዝነብሩሉን ፖጽለ ሰራሕተኛታት ከም ኣለይቲ ዝነጥፉሉን ዓቢ ዝሃ እዩ፡፡ ናይ ዝኣከር-ክስኻ መደቀሲ ክፍሊ ክህልዉካ እዩ፡፡ ንመዘናግዕን መመገቢን ዝኹኑ ናይ ሓባር ቦታታት እውን ኣለዎ፡፡

🔑 **ቦታ መደብ ናይ ሓጺር ዕረፍቲ፡** እዚ ድማ ካብቲ እትነብረሉ ንቡር ቦታ ፍልይ ናብ ዝበለ ቦታ ክትከደ፡ እንከለኻ ማለት እዩ - ንኣብነት፡ እቶም ኩሉ ሳዕ ዝኣልዩኻ ሰባት ምስዝሓሙ ወይ ብገለ ምኽንያት ካብኻ ክፍለዩ ግዴታዊ ምስዝኸውን፡ እዚ ግዜያዊ መጽንሒ ጥራይ እዩ፡፡

🔑 **ውሑስ መመደቢ ቦታ፡** እዚ ከም መመደቢ ዘገልገል መንበሪ ቦታ (ከም ቤት ህጻናት ዝኣመሰለ) ኩይት፡ ዕጹው እዩ፡፡ ሰባት ንስኻ ኣብ ዝኣከር-ክስኻ ወይ ኣብ ልዕሊ ካልኦት ፖጽኣት ክተውርድ ትኸኣል ኢኻ ዝብልጥርጣረ ምስዝህልዎም፡ ንበይነኻ ክትነብሩ ክከኣልኩም ኣለዎ፡፡



ብር ተኸእሎ ኣሎ፡፡ ዕለማ ናይዚ ግና ንስኻ ውሕስነት ንኸትረኩብ ደኣምበር ንኸትቀጻዕ ኣይኩነን፡፡

🔑 **ቤተ-ሰባዊ ኣተኣላልያ፡** እዚ፡ ንስኻ ከም ዘመድ መጠን ንኸኣልዩካ ብከባብያዊ ምምሕዳር ምስ ዝተፈቐደሉ ሓዲ ካብ ኣባላት ቤተ-ሰባዊ (ካብ ወለድኻ ወጻኢ) ክትቐመጥ እንከለኻ ማለት እዩ፡፡



ሃንደበታዊ ምግባዝ

ካብ ሓዲ መመደቢ መንበሪ ቦታ ናብ ካልኦት ንኸትግዕዝ ምስዝከሰብረካ እዋን፡ እዚ ድማ ካብ ትጽቢትካ ወጻኢ ምስዝኸውን፡ እቶም ነቲ ናይ ምግባዝካ ውሳኔ ዝሃቡ ሰባት ንዘለካ ስምዒትን ጽልዩትን ኣብ ግምት ከእትውዎ ከምዝግባእ ክትፈልጥ ኣገዳሲ እዩ፡፡ ብዛዕባ ናብ ካልኦት መንበሪ ቦታ ምግባዝ ዝኹኑ ደኹን ጥቕሎት ምስዝህልዉካ፡ ንናትካ ኣሳላጢ /ት ማሕበራዊ ፖሊስ ክትሓብርን ብዛዕባ ዘለካ ስምዒት ክትነግርን ይግባእ (ወይ ድማ ንውልቃዊ ኣማኸሪኻ፡ ማለት ካብ መስርሕ ክንክን

ወጺኢካ ክነስኻ ዕድሜኻ ትሕቲ 25 ዓመት ምስ ዝኸውን)፡፡

ዘለካ ርእይቶ ዘይስማዕ ዘሎ ኩይት ምስዝስ ምዓካ፡ ንሰራሕተኛ ዘይቸርነታዊ ግምገም ክትውከስ ወይ ካብ ተግባባቢ ባዕል-ሞያ (ብዛዕባ መንነት ናይዚ ምስ ሰባት ከምኡውን ክትገዙኻ ከምዝኸኣሉን ከምዘይከኣሉን ብዝምልከት ርገጽ ምስዘይትኸውን፡ ንሰነድ ጭቡጥ ሓበሬታ ቍ.2 - 'ዘ ነይም ገይም ተመልከት) ደገፍ ክትሓትት ትኸኣል ኢኻ፡፡



BECOME.
THE CHARITY FOR CHILDREN IN CARE
AND YOUNG CARE LEAVERS

ነዚ ሰነድ ጭቡጥ ሓበሬታ እዚ ብዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ምስእ ትጻእ፡ ብመገዲ መስመር ምኽሪ ናይ ፖሊስ ከንክን 0800 023 2033 ተወከስ፤ ማለት ኣብ መዓልት ታት ስራሕ ካብ ሰዓት 10 ቅ.ቀ. - 5:00 ድ.ቀ.፡፡ ንሕና ነቶም ኣብ መስርሕ ከንክን/ተኣላዩነት ዝርከቡ ህጻናት ወይ ነቶም ዝኣልዩዎም ሰባት ንምሕጋዝ ድሉዎት ኢና፡፡



ካብ መስርሕ ከንክን/ተኣላዩነት ምስወጻእካ እትነብረሉ ቦታ

ዕድሜኻ 16 ዓመት ምስመልክ፡ ንስኻ ካብ መስርሕ ተኣላዩነት ምስወጻእካ እንታይ ክትገብር ከምዝገባኡ ንኽትሓስብ፡ ናትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ፖሊስ ክትገባኡ ኣለዩ/ያ፡፡ ዕድሜኻ 18 ዓመት ክሳብ ዝመልክ ካብ መስርሕ ተኣላዩነት ክትወጽእ ኣይግባእን፡፡ ሰባት እናኣለዩኻን ኣብ ህይወት ኣየናይ መኣዝን ክትሓዝ ከምዘለካ ንኽትሓስብ እናደረጉኻን፡ ብዝተኸለለ መጠን ንንውሕ ዝበለ እዋን ኣብ ትሕቲ ኣላዩ ኣካል ምጽናሕ ዝሓሸ እዩ፡፡

ሕገ ከምዝጠቐሶ እንተኹይኑ፡ እቲ ካብ መስርሕ ከንክን ምስተፋነኻ ምቹእ ዝኹነ መንበሪ ቦታ ክቐርበልካ ዘለዎ ኣካል ከባብ ያዊ ምምሕዳር እዩ፡፡ ናትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ፖሊስ ኣበይ ክትነብር ከምእትጸእ ክሓትት፡ ከምኡውን ኣብ'ቲ 'መርሓ ፖሊስ ውጥን' ዝተባህለ ሰነድ (ቅዱሕ ናይዚ ሰነድ እዚ ክህልወካ ይግባእ፤ ምኽንያቱ ከባብ ያዊ ምምሕዳር እንታይ ቃል ከምዝኣተወልካ ንኽትፈልጥ ሓጋዚ እዩ) ብዛዕባ ንስኻ ኩነ ካልኦት ዝወሰድዎ ውሳኔ ክጽሕፍ ይግባእ፡፡



ካብ ቤት መዕበያ ወይ ካብ ናይ መንበሪ መስለዩ ቦታ ኣብ ኣትግዕዘሉ፡ እቲ ምስ ናትካ ኣሳላጢ/ት ማሕበራዊ ፖሊስ ድዩስ ምስ ውልቃዊ ኣማኸሪኻ ብምኽን እትመርጽ መንበሪ ቦታ ኣብ ክልተ ረጃሒታት ዝምርኮስ ይኹን፡ ኣብ ህሉዎት ኣማራጺታት ከምኡውን ክሳብ ክንደይ ርክሶኻ ክኢልካ ክትነብር እትኽእል ይመስለካ (ንዕኡም እውን ይመስሎም)፡፡ ገለ ካብቶም ዝህልዉኻ ኣማራጺታት እዞም ዚሰዕቡ እዮም፡፡

መጽንሒ ምደባ፡ ኣብ ቤት መዕበያኻ ኣጣ ጢሕካን ሕገስ ኳንካን ክትነብር እንተጸኒሕካ እዋ እቶም መዕበይትኻ ምስኡም ምንባር ንኽትቅጽል ድልዓት ምስዝህልዎም፡ ዕድሜኻ 21 ዓመት ክሳብ ዝኣክል ኣብኡ ክትጽንሕ ዝከኣል እዩ፡፡ ዕድሜኻ 18 ዓመት ምስኣኸለ ካብ መስርሕ ተኣላዩነት ከም ዝተፋነኻ ትጭጽር ብዘሓዝ ዝቐየር ነገር ድማ ኣይህሉን፡፡

ደጋፊ ዘለዎ መንበሪ ቦታ፡ እዚ ምስ 'መጽንሒ ምደባ ተመሳሳሊ ኩይኑ፡ ምስ ሓድሽ ኣላዩ ትነብር ማለት እዩ፡፡ ግና ምስ'ቲ ኣብ ቤት መዕበያ ዝነበረካ ናብራ ክነጻጽር እንከሎ፡ ዝያዳ ናጽነት ይህልወካ ማለት እዩ፡፡

ምድራቤትን ደጋፊ ዘለዎ ገዛን፡ ንሆስተል ይመስል ግና ዝበለጸ ኩይኑ ካብ 10 ክሳብ 100 ንዝኹኑ ሰባት የእንግድ፡፡ ከም ልሙድ ኣብ'ዚ ክሳብ ንሓዲ ዓመት ዝኣክል እዋን ክትጽንሕ ትኽእል፡፡ ዕድላት ትምህርቲ፡ ስልጠናን ስራሕን እውን ይርከቡ፡፡ ገለ ነጻቲ መንእሰያት ኣብ ሆስተል ወይ ከም 'ኣርኤንድ ቢ' ኣብ ዝኣመሰሉ ግዚያዊያን መንበሪ ቦታታት ክጽንሑ ዝከኣል እዩ፡፡ እዚ ዝኹን ግና ዕድሚኡም ልዕሊ 18 ዓመት ምስዝኹን ጥራይ እዩ፡፡ ንሓጺር ግዜ ጥራይ ከኣ ይኹን፡፡

መለመዲ ኣፓርታማታት ናይ ሓዲ ሰብ/ደጋፊ ዘለዎ መንበሪ ቦታ (ኣብ ገሊሑ ሓውሲ ርክሶኻ ምኽኣል ተባሂሉ ዝጽዋዕ)፡ እዚኦም፡ ርክሶኻ ክኢልካ ንምንባር እትለማመዱም ኣፓርታማታት ናይ ሓዲ ሰብ እዮም፡፡ ካብ ሓዲ ከባብያዊ ምምሕዳር ናብ ካልእ ፍልልይ ዘለዎም እኳ እንተኹኑ፡ ብሓፊሻኹ ንሒደት ኣዋርሖ ድዩስ ካብኡ ንዝነውሑ እዋን ክትጽንሑም ዝከኣል እዩ፡፡ እቶም ብሓዲ ንዓቕሚ ሰብ ዝኣኸለ ኣላዩ እናተቐለለካን ኣብኡም እናነበርካን እትለማመዱም ማለታት መንብሮ ድማ ኣተሓሕዞ ክራይ

ገዛ፡ ምምቐራሕ መነባበሪ ገንዘብካን ገዛእ-ርክሶኻ ምእላይን እዮም፡፡

ፍሉይ መንበሪ ቦታ፡ ኣብ ናይ ሓባር ኣማራጺ ታት መንበሪ ቦታ ክማለክ ዘይከኣል ገለ ፍሉይ መሰረታዊ ጠለብ ምስዝህልወካ (ንኣብነት ስንክልና ምስዝህልወካ)፡ ንዓኻ ዝሰማማዕ ዓይነት መንበሪ ገዛ ኪወሃበካ ይግባእ፡፡

ርክሶኻ ክኢልካ እትነብረሉ መንበሪ ገዛ፡ ናይ ክራይ ገዛ ኩይኑ፡ እንተጸኒሕኻ ተወሳኺ ደገፍ ኪገበረልካ ይከኣል፤ ንኣብነት ምኽሪ ኣብ ፖሊስ ኣተሓሕዞ ገንዘብ፡፡

መንበሪ ቦታ - ኣብ ዩኒቨርሲቲ፡ ናብ ዩኒቨርሲቲ ትኣቲ እንተሃላኻ ከባብያዊ ምምሕዳር ኣብ እዋን ዕረፍቲ ናይ ትምህርቲ ክትጽንሓሉ እትኽእል ቦታ ክረኽበልካ (ኣብ'ቲ እትመሃረሉ ዩኒቨርሲቲ ክኹን ይኽእል) ወይ ድማ ኣምሳያኡ ገንዘብ ክህበካ ይግባእ፡፡ እቲ ዝተረፈ/ዝሰዕሰ እዋን ዝምወለሎም ካልኦት መገደታት ኣለዉ - ሰነድ ጭቡጥ ሓበሬታ ቊጽሪ 4 ናይዞም ሕጂ ዝከርግሑ ዘለዉ ዓንቀጻት ወይ ነጭጣ መርበብ ሓበሬታ Propel.org.uk ተኸታተል፡፡ ነፍሲወከፍ ዩኒቨርሲቲ ነቶም ካብ መስርሕ ተኣላዩነት ዝወጹ መንእሰያት ከመይ ዝኣመሰሉ ዕድላት ከምዝህቡ ሓበሬታ ኣለዎ፡፡



6

ብዛዕባ ክንክን ናይ ተኣለ ደቲ ክትፈልጥዎ ዝግባእ

GET TO KNOW YOUR RIGHTS

TIGRINYA TRANSLATION

መምርሒ ብዛዕባ ስርዓተ-ክንክን ተኣለ ደቲ ከምኡውን ኣብ ትሕቲ መስርሕ ተኣላዩነት ክሳብ ዝሃለኹም ዘለዉኹም መሰላት።

እዚ ጽሑፍ እዚ ካብ ዝተፈላለዩ ናይ ክንክን ተመኩሮ ዘለዎምዎ ንመንእሰያት እተዳለዉ ተኻ ታተልትን ናጻን ሰነዳት ጭቡጥ ሓበሬታ እተዳለዉ ክኸውን እንከሎ፡ ቢ ካም ብዝተባህለ ንተኣለደቲ ህጻናትን ካብ መስርሕ ክንክን ንዝፋነዉ ትሕቲ ዕድመ መንእሰያትን ዘገልግል ግብረ-ሰናፍዊ ትካል እተዳለዉ እዩ።

ስለምንታይ ሰባት ኣብ ትሕቲ ተኣላዩነታዊ ክንክን ክኣትዉ ይኖሉ?

ብዛዕባ ስለምንታይ ኣብ ትሕቲ መስርሕ ክንክን ምህላውኩም ምስ እትሓስቡ፡ እቲ ምኽንያት ብዙሕ ክኸውን ዝከኣል እዩ። ስድራ-ቤትኩም ከምዝግባእ ክትኣልዩኩም ስለዘይከኣለት ወይ ኣብ ቤትኩም ገለ ሕማቕ ተመኩሮ ስለዘጋጠመኩም ክኸውን ይኽእል። እቲ ምኽንያት እዚ ይኹን እቲ፡ እቲ ጠንቂ ንስኹም ከምዘይኩንኩምን ብዙሓት ህጻናት ናብ ትሕቲ መስርሕ ክንክን ተኣላዩ ከምዝኣትዉን ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ።



‘ስርዓተ-ክንክን ተኣለደቲ’ ከመይ ይመስል?

ዕድሜኹም 18 ዓመት ዘይመልእ ኣብ ዓፄ እንግሊዝ እትነብሩዎ ብገለ ምኽንያት ምስ ወለድኹም/ስድራ-ቤትኩም ክትቅመጡ ዘይትኽእሉ ምስእትኹኩ፡ መንግስቲ ንስኹም ዝግባእ ክንክን ኩነት ውሕሰነት ከምእትረኽቡ ናይ ምግባር ሓላፍነት ኣለዎ። ኣብ ትሕቲ ዝከኣል ክትኣትዉ ከምኡውን ብመስርሕ ናይቲ ኣብ ገለሑ ‘ስርዓተ-ክንክን ተኣለደቲ’ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ክትሓልፉ ኢኹም። እዚ ድማ መስርሕ ክንክን ዝውደበሉ ኣገባብ ምዃኑ እዩ።

ንመስርሕ ምጽናሕ ኣብ ተኣለደነታዊ ክንክን ዝጸልዉ ሕጋዊ ከመይ ዝኣመሰሉዮም?

ክፍለ 20 ናይ ሕገ ህጻናት 1989 - ወለንታዊ ተኣለደነታዊ ክንክን

ብመሰረት ክፍለ 20 ናብ መስርሕ ተኣለደነታዊ ክንክን ዝኣትብ እንተኾኑ ንካ፡ ቤት-ፍርዲ ኣብቲ ፖዳይ ኢዱ ከእቲ ኣየድልን፤ ወለድኹ ድማ ብኣኻ ዝመጽ ማዕረ ምምሕዳር ከባቢ ሕጋዊ ተሓታታነት ይህልዎም። እዚ ዘጋጥመሉ እዋን፡ ወለዲ ህጻን ናብ ቤት-ማእሰርቲ ምስዝኣትዉ፡ ሓዲ ትሕቲ ዕድመ መንእሰይ ምስ ወለዱ ዝምድና ምስዝበትኹ ወይ ቤት-ኣልቦ ምስዝኸውን እዩ። ሓዲ ትሕቲ ዕድመ መንእሰይ ብገዛእ ፍቓዱ ናብ ትሕቲ ተኣለደነታዊ ክንክን ንኹኣት ምስዝሓትት እውን ክኸውን ይኽእል።



ክፍለ 31 ናይ ሕገ ህጻናት 1989 - ፍርዳዊ ትእዛዝ ናይ ተኣለደነታዊ ክንክን

ኣብዚ ድማ፡ ንስኻ ኣብ ገዛ ምንባር ብሰንኪ ምቕዳልኻ ኣብ ልዕሌኻ ኣካላዊ ድዩስ ስምዒታዊ ፖድኣት ኪሰዕብ ተኽእሎ ምስዝህሉ፡ ቤት-ፍርዲ ብዛዕባኻ ‘ፍርዳዊ ትእዛዝ ናይ ተኣለደነታዊ ክንክን’ ይህብ። ምምሕዳር ከባቢ ነቲ ወለድኹ ተሰኪሞም ዝጸንሑ ንዓኻ ናይ ምእይ ሓላፍነት ኣሓዲፖ ንኹልኻ ኣካል ይህቦ ማለት እዩ።

ኣብ ትሕቲ ከባብያዊ ምምሕዳር ትእለ እንተሃለኹ፡ ከም ‘ተኣላዩ ህጻን’ (ሕጋዊ ኣጸዋውዓ ናይ ተኣላዩ ህጻን ወይ ትሕቲ ዕድመ መንእሰይ) ኢኹ እትረክቡ ምምሕዳር ከባቢ ኹኻ ተካላዊ ሓላፍነት ወለዲ ወሲዱ ንዓኻ ይኣለ ማለት እዩ። ከም ተኣላዩ ህጻን መጠን ውሕሰነት ንኹትረክብን ብዝግባእ ንኹትእለን፡ ምምሕዳር ከባቢ ከተግብሮም ዘለዎ ኣብ ሕገ ዝሰፈሩ ግዴታታት ኣለዉ።



6

ነዚ ሰነድ ጭብጥ ሓበሬታ እዚ ብዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ምስዘኛልየካ፡ ብመገዲ መስመር ምኽሪ ናይ ጉዳይ ክንክን 0800 023 2033 ተወስኪ፤ ማለት ኣብ መዓልት ታት ስራሕ ካብ ሰዓት 10 ቅ.ቀ. - 5:00 ድ.ቀ.፡፡



ከም ተኣላዬ ኣብ ትሕቲ ክንክን ኣለኹ... መሰላትካ ከመይ ዝኣመሰሉ እዮም?

እቲ ጽቡቕ ነገሩ፡ ኣዝዮም ብዙሓት መሰላት እዮም ዘለዉኹ፡፡ ክንዲ ዝኹነ፡ ንመሰላትካ ብዝገባእ ፍለጦም! ንገለ ካብቶም ቀንዲ ብመገዲ ከባብያዊ ምምሕዳር ኪማልኩልካ ዝግባእ መሰላት ቀጺልካ ተመልከት፡፡

→ ንዓኻ ዝኹውን ውሕስነት ዘለዎ መንበሪ ቦታ ከምዘሎ ፍለጥ፡፡ (ብዛዕባ 'ዚ ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ንሰነድ ጭብጥ ሓበሬታ ቊጽሪ 4 ተመልከት፡፡)

→ ምምሕዳር ከባቢኻ ከምህረካ፡ ከምኡውን መሰረታውያን ጠለባት ትምህርትኻ ንኽማልኩን ዕለማ ትምህርትኻ ንኽትጭብጥ ደገፍ ምእንቲ ክትረክብን፡ ብዛዕባኻ 'ውልቃዊ ውጥን ትምህርቲ' ዝበሃል ሰነድ ከዳሉ ከምዝገብኩ ተገንዘብ፡፡

መሰረታውያን ጠለባት ጥዕናኻ
→ ከማልኩልካ ይግባእ፡፡ እዚ ንኣካላውን ኣእምሮኡን ጥዕናኻ ዝምልከት እዩ፡፡ ብጉዳይ ጥዕናኻ ዝመጽ ሓገዝ ዘኛልየካ ኩደት ምስዝሰምዓካ፡ ንኽትሕገዝ መሰል ከምዘለካ ኣይትረስዕ፡፡ ብዛዕባ'ዚ ንኖትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳይ ወይ ንኣላዩኻ ሓብር፡፡



→ ምምሕዳር ከባቢኻ ኣሳላጢ/ት ማሕበራዊ ጉዳይ ከቈጽረልካ ይግባእ፡፡ ስራሕ ናይቲ ዝምደብልካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳይ፡ ሕጉስ ምኽንያት ብዝግባእ ትኣል ምህላውካን ምርገጋጽ እዩ፡፡ ምስ ኖትካ ኣሳላጢ/ት ማሕበራዊ ጉዳይ ብዝገባእ ክትዘራረብን ብዝገባእ መሰረታዊ ድልየትካ ንዕሉ/ኣ ክትሕብርን ምኽኣል ኣገዳሲ እዩ፡፡

ኖትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳይ ክገብሮ ዝግባእ፡

- እንተደኻንግዮ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሽድሽተ ኣዋርሕ ብኣካል መጺኡ ክርእየካ/ክበጽሓካ፡ ንዓኻ ኣብ ዘበጽሓሉ ኣዋን ብውልቁ ምሳኻ ብምዝርራብ ግዜ ከሕልፍን ኣጸቢቐ ክፋለጠ ካን ይግባእ፡፡
- ንርእይቶታትካ ጽን ኢሉ ክሰምዖምን ብዕቲብ ነት ኪወስዶምን፡፡ ኣብ ዝኹነ ደኹን ንህይወትካ ዝምልከት መስርሕ ውሳኔ ከም እትሰተፍ ክገብር፡፡ ንኣብነት፡ ኣበይ ኢኹ ክትነብር/ክትቅመጥ፡ መን እዩ ክኣልየካ፡ ጉዳይ ጥዕናኻ፡ ጉዳይ ትምህርትኻ፡ ምስ ስድራ-ቤትካ ዝህልወካ ርክብ... ኣብ ዝብሉ ጉዳያት፡፡
- ንዓኻ ዝምልከት ንድፊ ውጥን ተኣላይነታዊ
- ክንክን ከዳሉ፡፡ እዚ ሰነድ ውጥን እዚ፡ ከም ናይ ጥዕናኻ፡ ኣካል-ኣእምሮኣዊ ምዕባለኻ፡ ስድራ-ቤታዊ ዝምድናኻ፡ መንበሪ ቦታኻ፡ ትምህርትኻን ካልእን ንዝኣመሰሉ ጉዳያት ኣብ ግምት ዘእተወ ኪኹውን ይግባእ፡፡ ኣብ ትሕቲ መስርሕ ተኣላይነታዊ ክንክን ክሳብ ዝሃለኹ፡ እዚ ሰነድ ውጥን ተኣላይነታዊ ክንክን እዚ ምሳኻ ዝኹደድ እዩ፡፡ እዚ ንዓኻ ዝምልከት ኣገዳሲ ሰነድ ብምኽኑ፡ ኩሉ ዘኛልየካ ነገር ኣብቲ ውጥን ምእንቲ ክሰፍር፡ ንኖትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳይ ብዛዕባ ዘኛልየካ ነገር ክትሕብሮ ኣገዳሲ እዩ፡፡

ካልእ ኪከታተለካ ዝግባእ ሞያዊ ሰራሕተኛ፡

ሰራሕተኛ ዘይሸርነታዊ ገምጋም (ኣይ.ኣር.ኦ.) - ዝኹነ ደኹን ኣብ ትሕቲ መስርሕ ተኣላይነታዊ ክንክን ዝርከብ ህጻን ወይ ትሕቲ ዕድመ መንእሰይ ኣይ.ኣር.ኦ. ኣለዎ፡፡ ስራሕ ናይ ኣይ.ኣር.ኦ.፡ ኖትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳያት ብዝገባእ ደሕግዝካ ከምዘሎ ምርገጋጽ እዩ፡፡

ከምኡውን እዞም ቀጺሎም ዝጥቀሱ መሰላት ኣለዉኹ፡

ጥርዓን ከተቐርብ - ብዛዕባ ኩነታት ኣተኣልያኻ ወግዓዊ ጥርዓን ንኽትቐርብ መሰል ኣለካ፤ ምምሕዳር

ከባቢኻ ድማ በዚ ዝመጽ ንመን ክትውከስ ከምዘለካ ከፍልጠካ ግዴታ ኣለዎ፡፡ ነቲ መስርሕ፡ ንኖትካ ኣሳላጢ ማሕበራዊ ጉዳያት ጥርዓን ከተቐርብ ከምዘደለኻ ሓቢርካ ጽምሮ፡፡ ድሕርዚ ጠበቓ ኣብ ምርካብ ክሕግ ዙኻን ቀጺልካ እንታይ ክትገብር ከምዘለካ ከፍልጡኻን እዮም፡፡

ጠበቓ ሓዝ - ስርሖ እዚ እዩ፡፡ እቶም ውሳኔ ዘሕለፉ ኣካላት/ሰባት ንርእይቶኻ ኣብ ግምት ዘእተወዎ ኩደት ምስዘይሰምዓካ፡ ርእይቶኻ ከምዘሰማዕ ምግባር፡፡ ጠበቓ ናብቶም ንጉዳይ ተኣላይነታዊ ክንክንካ ዝምልከቱ ኣጼባታት ብምምጻእ ክሕግዝካ ይኽእል፡፡ እቶም ውሳኔ ዘሕልፉ ኣካላት/ሰባት ንስምዒታትካን ድልየታትካን ብዝገባእ ንኺርድኡም ክሕግዞም እዩ፡፡